

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. P. Krajčoviča, JUDr. Viliama Dohňanského, JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Ing. Antona Jakubíka na neverejnom zasadnutí konanom 25. apríla 2013 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **M. Š. a spol.**, vedenej na bývalom Špeciálnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK 2 T 16/2008, prejednal dovolanie, ktoré podal obvinený **Bc. P. CH.**, zastúpený JUDr. G. A., advokátom v Bratislave, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. februára 2011, sp. zn. 1 To 23/2010, podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por., a takto

r o z h o d o l :

Rozsudkom **Najvyššieho súdu Slovenskej republiky** z 11. februára 2011, sp. zn. 1 To 23/2010, a konaním, ktoré mu predchádzalo, v časti týkajúcej sa obvineného **Bc. P. CH.** v bode II. rozsudku, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Tr. por. a v § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 (ďalej len „Tr. zák.“), ako aj v § 3 ods. 1 Tr. zák. **v neprospech obvineného Bc. P. CH.**

Napadnutý rozsudok sa v tejto časti **zrušuje**.

Zrušuje sa aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2010, sp. zn. PK 2 T 16/2008, v časti týkajúcej sa obvineného Bc. P. **CH.** v celom rozsahu.

V rovnakom rozsahu sa zrušujú aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku **sa prikazuje**, aby vec obvineného Bc. P. **CH.** v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2010, sp. zn. PK 2 T 16/2008, bol obvinený **Bc. P. CH.** uznaný za vinného v bode č. 1/ a 2/ rozsudku z obzvlášť závažného trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v bode č. 1/

v presne nezistenom období najneskôr v roku 2001, v meste S., okres S., M. Š. zosnoval a s doposiaľ nezistenými osobami postupne vytváral a štruktúrne formoval zločineckú skupinu, neskôr nazývanú „Štvrťáci alebo chlapi od Štvrťáka“, ktorá na území T. a B. kraja koordinovane pôsobila až do 29. septembra 2007 s cieľom páchania zločinov tak, aby tým získali priamo alebo nepriamo finančný a majetkový prospech najmä spôsobom vydierania, zastrašovaním, podvodmi a vyhrážkami, pričom druh a rozsah činnosti, plánovanie síl a prostriedkov určoval výhradne M. Š., ktorý pod svojou neustálou kontrolou jednotlivými úlohami poveroval priamych podriadených členov zločineckej skupiny, tzv. pravé ruky, ktorými boli v priebehu existencie skupiny Z. K., M. Č., F. A., P. H., blízkym organizačným pracovníkom bol člen zločineckej skupiny J. F. a títo ďalej v zmysle príkazov

M. Š. riadili zverené úlohy a jednotlivé akcie, ako aj členov zločineckej skupiny a osôb činných pre zločineckú skupinu, pričom členmi zločineckej skupiny boli:

M. Š., ako vodca zločineckej skupiny, v celom období najneskôr od roku 2001 až do 29. septembra 2007, pričom spáchal skutky pod číslom 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/ a 11/,

Z. K. najneskôr od roku 2001 do apríla až mája roku 2003, potom od presne nezisteného obdobia roku 2004 do roku 2005, ktorý najskôr robil rozpisovanie služieb biletárov a vyhadzovačov na diskotékach, potom bol v tzv. výjazdovej skupine, neskôr bol veliteľom tzv. výjazdových skupín, vymáhal pohľadávky, bol v pozícii pravej ruky M. Š., bol poverený M. Š. riadiť násilnú činnosť tzv. rozbíjačov a vyberaním nelegálnych poplatkov od podnikateľov za tzv. ochranu, P. H. najneskôr od januára roku 2005 do 29. septembra 2007 bol v tzv. výjazdovej skupine spolu s členom zločineckej skupiny P. Š., bol pravou rukou M. Š., a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutky č. 6/, 7/, 8/, 9/ a 11/,

F. A. najneskôr od roku 2003 do 29. septembra 2007 bol pravou rukou M. Š., vystupoval v zločineckej skupine v mene M. Š., informoval M. Š. o zatknutí P. H. a M. M. s tým, že uviedol „zebrali našich“ a následne sa vyhrážal R. Z., aby nevypovedal proti M. Š. a že on to ide riešiť s obhajcom, mal na starosti tzv. vydieračky,

P. Š. najneskôr od mesiaca august roku 2005 do presne nezisteného obdobia najneskôr do 29. septembra 2007 bol členom tzv. výjazdovej skupiny s pravou rukou a členom zločineckej skupiny P. H., a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutky č. 6/ a 8/,

J. F. od presne nezisteného obdobia najneskôr od roku 2001 do 29. septembra 2007 pomáhal M. Š. zabezpečovať organizáciu zločineckej skupiny tým, že rozpisoval služby tzv. biletárov – vyhadzovačov a výjazdových skupín, zvolával členov skupiny na porady, robil osobného šoféra M. Š. a jeho rodine a spáchal ako člen zločineckej skupiny skutok pod číslom 3/,

J. H. v presne nezistenom období v rozmedzí roku 2001 najneskôr do roku 2005 bol tzv. biletárom – vyhadzovačom na diskotékach, bol členom tzv. výjazdovej skupiny a tzv. rozbíjač, a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutok č. 5/,

R. CH. v presne nezistenom období v rozmedzí roku 2001 najneskôr do roku 2005 bol tzv. biletárom – vyhadzovačom, rozbíjačom a šoférom, a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutok č. 3/ a 5/,

pričom činnými pre zločineckú skupinu boli:

- Z. K. v čase spáchania skutkov č. 6/, 7/ a 12/,

- R. Z. v čase spáchania skutkov č. 9/ a 11/,
- M. J. v presne nezistenom období najneskôr od roku 2001 najneskôr do roku 2005 robil šoféra a spáchal skutok č. 5/,
- Z. U. v presne nezistenom období v rozmedzí od roku 2004 do 29. septembra 2007 robil biletára – vyhadzovača a usporiadateľa na diskotékach a v čase spáchania skutku č. 7/ a 12/,
- M. M. v čase spáchania skutku č. 11/,

pričom **mjr. Bc. P. CH.** v priebehu roku 2002 poskytoval podporu zločineckej skupine tým, že ako príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky, v tom čase zaradený na OO PZ J., poskytoval M. Š. informácie z policajného prostredia ako aj o pripravovaných a vykonávaných akciách v služobnom obvode OR PZ S.,

a zároveň M. Š. vykonával povinné organizačné porady s členmi zločineckej skupiny a osobami činnými pre zločineckú skupinu, na ktorých sa plánovali a vyhodnocovali jednotlivé akcie zločineckej skupiny, ďalej sa vykonávala povinná fyzická príprava, M. Š. stanovil systém rozdeľovania finančného zisku v zločineckej skupine, zabezpečoval ubytovanie niektorých členov zločineckej skupiny, stanovoval sankcie pri porušení jeho príkazov a nariadení a pri svojvoľnom opustení zločineckej skupiny a zločinecká skupina disponovala zbraňami ako sú baseballové palice a obušky, a motorovými vozidlami,

v bode č. 2/

mjr. Bc. P. CH. v priebehu roku 2002 ako príslušník Policajného zboru SR, v tom čase zaradený na Obvodnom oddelení PZ J., viackrát ako verejný činiteľ prekročil svoju právomoc v tom zmysle, že poskytoval zločineckej skupine M. Š. dôležité informácie o pripravovaných a vykonávaných policajných akciách, zameraných na zaistenie páchatel'ov dopúšťajúcich sa trestnej činnosti pod vedením M. Š., a to v služobnom obvode Okresného riaditeľstva PZ S., pričom dňa 22. mája 2002 informoval M. Š. a Z. K. o tom, aby Š. ľudia nešli do obce S., ktorí mali vydierať podnikateľa T. O., nakoľko je na nich pripravená policajná akcia zameraná na ich zadržanie, čo však aj napriek upozorneniu M. Š. a Z. K. nerešpektovali a následne boli zadržaní Pohotovostným policajným útvarom Krajského riaditeľstva PZ B., čím porušil ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a), f) zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru SR, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení účinnom do 30. júna 2002.

Za tieto trestné činy uložil Špecializovaný trestný súd v Pezinku obvinenému **Bc. P. CH.** podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 39a ods. 2 písm. a) Tr. zák. do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 47 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený aj trest straty inej hodnoty.

Rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku nadobudol právoplatnosť 11. februára 2011, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom sp. zn. 1 To 23/2010, rozhodol tak, že **vo výroku I.** podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výrokoch o uložených trestoch a spôsobe ich výkonu u obvinených M. Š., P. Š., M. M. a E. Č.

Odvolací súd **vo výroku v bode II.** podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR vo vzťahu k obvineným M. Š. a J. F., ako aj odvolania obvinených J. F., J. H., M. J., Z. U., **Bc. P. CH.** a odvolateľky **Ing. Mgr. M.CH. zamietol.**

Odpis rozsudku odvolacieho súdu bol obvinenému Bc. P. CH. doručený 20. septembra 2011 (čl. 9561, zv. XXXII) a jeho obhajcom JUDr. P. K. a JUDr. E. K., ktorí ho v tom čase zastupovali, 19. septembra 2011.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku predložil 13. júla 2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podal obvinený Bc. P. CH., prostredníctvom obhajcu 13. decembra 2011 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. februára 2011, sp. zn. 1 To 23/2010. Domáhal sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) a písm. h) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

Obvinený **Bc. P. CH.** vo svojom dovolaní poukázal na to, že skutok, ktorý sa mu dáva za vinu sa stal 22. mája 2002, no uznesenie o vznesení obvinenia ČVS:PPZ-411/BOK-C-2006 je z 26. marca 2008, teda takmer 6 rokov od spáchania skutku, a preto podľa jeho názoru došlo k premlčaniu trestného stíhania trestného činu v bode 2/ rozsudku v zmysle § 87 ods. 1

písm. d) Tr. zák. Z uvedeného potom vyplýva, že nebol dôvod ukladať úhrnný trest a malo dôjsť k zastaveniu trestného stíhania.

Obvinený ďalej uviedol, že OO PZ J. je malé oddelenie III. typu, pričom pripravované alebo vykonávané akcie na teritóriu OR PZ S. boli vykonávané väčšinou bez účasti policajtov OO PZ J., na základe čoho ani nebol oboznamovaný o plánovaných akciách OR PZ S. Z policajnej praxe jasne vyplýva, že na pripravovaných akciách zameraných na odhalenie tak závažných trestných činov, aké sú uvedené v napadnutom rozsudku, participujú výlučne špeciálne zložky, akým je Útvar boja proti organizovanej kriminalite, kriminálna polícia, Pohotovostný policajný útvar a iné zložky, a v žiadnom prípade nie obvodné oddelenia PZ. Je teda vylúčené, že by sa on ako obyčajný policajt, napriek tomu, že prešiel previerkou oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami, dozvedel o prísne utajovaných akciách, a to ešte o takej, ktorá sa mala konať ani nie v obvode, okrese, či v kraji, v ktorom bol zaradený. Súd svoje rozhodnutie oprel len o ničím nepodložený výklad bez akéhokoľvek priameho dôkazu.

Ďalej obvinený poukázal aj na rozporuplné výpovede svedkov a spoluobvinených. Svedok Č. na hlavnom pojednávaní vysvetľoval rozpory vo svojej výpovedi a uviedol, že keď ho obvinený Š. zoznamoval s obvineným CH., nekonkretizoval ho ako osobu, ktorá mu podala informácie o príprave akcie v obci S., čiže nevedel konkretizovať, či išlo o obvineného CH. Zároveň dáva do pozornosti súdu, že svedok Č. je dlhé roky závislý na tvrdých drogách, čo aj sám priznal, a preto jeho dôveryhodnosť je veľmi nízka. Svedkovia K. a G. obvineného P. CH. nepoznali. Svedok M. D. taktiež nevedel s istotou určiť, či je skutočne obvinený CH. policajtom, ktorý pre Š. donášal informácie z policajného prostredia.

Počas konania pred súdom, obvinený CH. niekoľko krát navrhol vypočuť osobu zadržanú v obci S. – E. C., pričom uvedený návrh bol bez udania dôvodu zo strany súdu zamietnutý. Taktiež zo strany obhajoby bol navrhnutý na vypočutie riaditeľ KR PZ B. JUDr. J. F., ktorý mal organizovať a riadiť akciu v obci S., pričom ako jediná kompetentná osoba môže vypovedať, či akcia bola vyzradená, pričom v prípade vyzradenia sa spisuje záznam, odkiaľ únik informácii pochádza. V konaní taktiež nebol vypočutý policajt R. H., napriek tomu, že bol svedkom Č. označený ako osoba, ktorá mala pre Š. vykonať rôzne lustrácie. Ďalším z navrhovaných a nevykonaných dôkazov je kontrola lustrovaných informácií v databáze policajného zboru na základe pridelených používateľských mien a hesiel.

Z dôvodu drogovej závislosti svedka Č. obhajoba navrhla vyšetriť jeho duševný stav, čo taktiež nebolo súdom umožnené. Výpoveď Z. K. považuje za účelovú a nedôveryhodnú v snahe obžalovaného získať mimoriadne zníženie trestu, čo sa mu aj napokon podarilo.

V súvislosti s jeho obvinením z podporovania zločineckej skupiny upozornil na to, že skutku, ktorým mal zločineckú skupinu podporovať, sa mal údajne dopustiť 22. mája 2002, teda za platnosti a účinnosti Trestného zákona účinného do 30. júna 2002, pričom v tomto zákone sa síce skutková podstata založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny nachádza, no v žiadnom ustanovení vtedy platného a účinného Trestného zákona nie je podporovanie zločineckej skupiny definované. V tomto prípade nie je možné analogicky poukazovať na analogický právny predpis (zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon) a jeho ustanovenie § 129 ods. 7, ktorý pojem podporovania zločineckej skupiny definuje. Okrem toho, v Trestnom zákone účinnom do 30. júna 2002 sa pri § 89 uvádza v ods. 27, že za postih páchatel'a za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny bude potrebné okrem všeobecných znakov preukázať niektorý z alternatívne uvedených znakov § 89 ods. 27 písm. a) až písm. c). Obvinenému CH. nebol preukázaný ani jeden z uvedených znakov a ani v rozsudku sa nič také neuvádza. S ohľadom na túto skutočnosť teda nie je jasné, akým spôsobom príslušné orgány činné v trestnom konaní dospeli k názoru, že konanie, ktoré sa obvinenému CH. dávalo za vinu, má všetky znaky podporovania zločineckej skupiny. Bol uznaný vinným z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, pričom ale nebolo v žiadnom prípade preukázané, nielen to, či takúto činnosť páchal s úmyslom spáchať trestný čin, ale ani to, aký konkrétny skutok zakladajúci trestný čin na to nadväzoval, keďže trestný čin zneužitie právomocí verejného činiteľa v zmysle § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák. nielenže nebol patrične preukázaný, ale dokonca bol premlčaný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného Bc. P. CH. a v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. februára 2011, sp. zn. I To 23/2010, zrušil v časti, ktorým bolo odvolanie obvineného CH. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zamietnuté, a zároveň zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2010, vedeného pod sp. zn. PK 2 T/16/2008, v časti ktorou bol uznaný vinným z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák., ako aj z trestného činu zneužívania právomocí verejného činiteľa

podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. vec prikázal prvostupňovému súdu na opätovné prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania vyjadril 20. júna 2012 obvinený J. H. nasledovne:

„Mám za to, že i v mojom prípade bol len umelo vytvorený člen nejakej zločineckej skupiny. Okrem všeobecných znakov trestného činu bolo potrebné preukázať niektorý z alternatívne uvedených znakov podľa § 89 ods. 27 písm. a) až c) Tr. zák. V poslednom období účinnosti Trestného zákona - od 1. augusta 2004, to boli trestné činy s hornou hranicou trestnej sadzby odňatia slobody najmenej päť rokov alebo trestné činy podľa § 160 až § 162 Tr. zák. V prípade trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235b ods. 1b Tr. zák. je stanovená horná hranica trestnej sadzby tri roky a nie najmenej päť rokov, a teda mám za to, že nebola naplnená skutková podstata tohto trestného činu. Ďalej je otázne ako mohol CH. podporovať zločineckú skupinu 22. mája 2002, keď žiadna zločinecká skupina v tom čase neexistovala a prvý skutok sa zločineckej skupine pripisuje až v decembri 2003, teda 19 mesiacov po uvedenom dátume.“

So zreteľom na novelu Trestného poriadku č. 226/2011 Z. z. a prechodné ustanovenie § 567j ods. 2 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky použil na rozhodovanie o dovolaní obvineného Bc. P. CH. Trestný poriadok účinný od 1. septembra 2011. V zmysle prechodného ustanovenia § 567j ods. 7, ustanovenie § 371 Tr. por. sa použilo v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po prerokovaní veci na neverejnom zasadnutí a preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že dovolanie obvineného je dôvodné, nakoľko ním uplatnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011

v posudzovanom prípade naplnený bol, pretože rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. februára 2011, sp. zn. 1 To 23/2010, a konaním, ktoré mu predchádzalo, v časti týkajúcej sa obvineného Bc. P. CH. v bode č. II. rozsudku, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por., § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ako aj v § 3 ods. 1 Tr. zák. v jeho neprospech.

Podľa § 382a Tr. por. účinného od 1. septembra 2011 dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por., vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6

Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.).

Najvyšší súd vychádza z toho, že tento dovolací dôvod súvisí s **nesprávnou aplikáciou zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav, ktorým je dovolací súd viazaný**, prípadne nesprávnej aplikácie iných noriem hmotného práva. Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, **bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.**

Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie **takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa**, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. predpokladá výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejšie alebo miernejšie trestný čin alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napr. rozhodovania o treste či ochrannom opatrení. Predmetný dôvod dovolania ale vylučuje námietky skutkové (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou), t.j. nie je prípustné namietkať, že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda výlučne slúži k náprave hmotnoprávnych chýb.

Prieskum z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je limitovaný posúdením správnosti právnej kvalifikácie vo vzťahu ku skutku zistenému napadnutým rozhodnutím. V posudzovanom prípade ide o skutky uvedené v bode 1/ a 2/ prvostupňového rozsudku, pretože tieto boli dovolateľom napadnuté. Pre dovolací súd je teda rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého Bc. P. CH. spáchal skutky tak, ako sú tieto ustálené v skutkovej vete v bode č. 1/ a 2/ rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2010, sp. zn. PK 2 T 16/2008, pretože odvolací súd vo svojom rozsudku napadnutom dovolaním obvineného skutkové zistenia nijako nemodifikoval (vo výroku v bode II. rozsudku podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného CH. a odvolateľky Ing. Mgr. M. CH. zamietol).

Preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojej prieskumnej povinnosti musel sústrediť na to, či takto vymedzený skutok zodpovedá jeho právnomu posúdeniu uvedenému v tzv. právnej vete rozsudku súdu prvého stupňa.

Z rozhodnutí súdov oboch stupňov je zrejmé, že obvineného v bode č. 1/ uznali za vinného z obzvlášť závažného trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a v bode č. 2/ z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že skutok právoplatne ustálený súdmi v pôvodnom konaní nebol pod bodom č. 2/ správne právne kvalifikovaný, pretože nenapĺňa všetky zákonné znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák.. Tým je odôvodnený záver, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa (v bode č. 2/) sú založené na nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku, a preto v danom prípade ide o naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

Zo skutkových zistení ustálených vo výroku o vine v bode č. 2/ prvostupňového rozsudku vyplýva, že obvinený Bc. P. CH. mal v priebehu roka 2002 ako príslušník Policajného zboru SR, **viackrát ako verejný činiteľ prekročiť svoju právomoc** v tom zmysle, že poskytoval zločineckej skupine M. Š. dôležité informácie o pripravovaných a vykonávaných policajných akciách, zameraných na zaistenie páchatel'ov dopúšťajúcich sa

trestnej činnosti pod vedením M. Š., a to v služobnom obvode Okresného riaditeľstva PZ S., **pričom dňa 22. mája 2002 informoval M. Š. a Z. K.** o tom, aby Š. ľudia nešli do obce S., ktorí mali vydierať podnikateľa T. O., nakoľko je na nich pripravená policajná akcia zameraná na ich zadržanie, čo však aj napriek upozorneniu nerešpektovali a následne boli zadržaní, čím obvinený CH. mal porušiť ustanovenie **§ 48 ods. 3 písm. a), f) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru SR, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení účinnom do 30. júna 2002** (ďalej len „zákon o štátnej službe“).

Obvinený Bc. P. CH. bol teda v skutku pod bodom č. 2/ rozsudku uznaný za vinného z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák., v zmysle ktorého ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech, **vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.**

Objektom tohto trestného činu je záujem štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a na ochrane práv a povinností fyzických a právnických osôb. Na naplnenie tejto skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby sa činu dopustil špeciálny subjekt, t.j. verejný činiteľ, a to jednou z troch taxatívne uvedených foriem konania, pričom z hľadiska zavinenia úmysel páchatel'a okrem konania musí zahŕňať aj úmysel spôsobiť niekomu škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Znakom "v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech" sa rozumie akékoľvek neoprávnené majetkové alebo aj materiálne zvýhodnenie, na ktoré by páchatel' alebo iná osoba nemali právo (napr. aj nestíhanie páchatel'a trestného činu a pod.). Pojem "vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu" treba vykladať tak, že ide o obchádzanie zákona alebo iného právneho predpisu vydaného na základe zákona. Pod pojmom "prekročí svoju právomoc" sa rozumie konanie páchatel'a, ktorý vykonáva činnosť, ktorá patrí do právomoci iného verejného činiteľa (nadriadeného, prípadne aj podriadeného, pokiaľ páchatel' nemá právomoc vec vybaviť sám).

Pojem verejného činiteľa vymedzuje zákon zo štyroch základných hľadísk:

a) musí ísť o voleného funkcionára alebo iného zodpovedného pracovníka orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu alebo príslušníka ozbrojených síl, alebo ozbrojeného zboru, súdneho exekútora, člena lesnej, vodnej, rybárskej alebo poľovníckej stráže, člena stráže prírody a osobu, ktorá má oprávnenia člena stráže prírody;

- b) musí sa podieľať na plnení úloh spoločnosti a štátu;
- c) musí pritom používať právomoc, ktorá mu bola zverená v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh;
- d) trestný čin musí byť spáchaný v súvislosti s touto právomocou a zodpovednosťou.

Ak niektoré z týchto hľadísk nie je splnené, nejde o verejného činiteľa.

Aby obvinený mohol byť považovaný za verejného činiteľa nepostačuje len správne zistenie, že v čase činu bol príslušníkom Policajného zboru SR, a že sa podieľal na plnení úloh spoločnosti a štátu, ktorými treba rozumieť výkon dôležitých verejných funkcií. Súčasne by musela byť totiž splnená aj podmienka, že používal pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Chápanie pojmu právomocí obvineného v súvislosti s poskytovaním informácií o pripravovaných a vykonávaných policajných akciách zločineckej skupine M. Š. v rozhodnutiach súdov oboch stupňov nie je správne. Jeho kritériom totiž nie je to, o plnenie akej z úloh príslušníka policajného zboru SR, ktoré obvinený zastupoval navonok išlo, ani to, že porušil povinnosti policajta v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a), f) zákona o štátnej službe. Nesporne išlo o konanie, ktoré malo širší spoločenský dosah a dotýkalo sa verejného záujmu, avšak pojem právomoci musí v sebe vždy zahrňovať prvok moci a prvok rozhodovania následne vynútitel'ného štátnou mocou.

V nadväznosti na uvedené je potrebné opätovne zdôrazniť, že ak sa verejný činiteľ dopustí trestného činu zneužívajúc na to svoje postavenie, zamestnanie, funkciu, prístup k zdrojom a dôveru, ktorá mu bola zverená, nemusí sa dopustiť trestného činu verejných činiteľov. Pokiaľ nespácha trestný čin v súvislosti s právomocou rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb a takéto rozhodovanie neobsahuje „prvok moci a prvok rozhodovania“, jeho konanie ani nemôže byť kvalifikované ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Obvinený v **uvedených súvislostiach nevykonával právomoc verejného činiteľa a preto nebol verejným činiteľom.** Postih obvineného za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 Tr. zák. podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je možný, pretože tento v konkrétnom prípade nekonal v postavení špeciálneho subjektu - verejného činiteľa ako ho definuje ustanovenie § 89 ods. 9 Tr. zák.

Ako správne konštatuje prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozsudku (str. 82) obvinený CH. nebol členom zločineckej skupiny, ani činným pre ňu, ale ju o.i. podporoval poskytovaním informácií z policajného prostredia. Táto jeho činnosť napĺňa všetky znaky zákonnej skutkovej podstaty trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002.

Z dôvodov uvedených ďalej bolo preto nesprávne uznať tohto obvineného za vinného z rovnakého konania v bode 2/ rozsudku.

Ďalej je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že ak súd dospeje k záveru, že nie je preukázaný jednočinný súbeh dvoch alebo viacerých trestných činov, ale iba jedného z nich, skutok posúdi len podľa jedného ustanovenia Trestného zákona, ďalšiu právnu kvalifikáciu nepoužije a len v odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, prečo táto právna kvalifikácia neprichádza do úvahy.

Prokurátor podal obžalobu u Bc. P. CH. pre ten istý skutok, ktorý rozdelil do bodov č. 1/ a 2/ obžaloby (str. 2433, zv. VII), pričom skutok v bode č. 2/ je oproti skutku v bode č. 1/ špecifikovaný podrobnejšie, pričom páchatel'ove konanie a následok, medzi ktorými je kauzálny nexus v bodoch č. 1/ a 2/, tvoria jednotu skutku. Jednota skutku je pojem hmotnoprávny, ma však význam pre určenie, či skutok má znaky len jedného trestného činu alebo znaky viacerých trestných činov v jednočinnom súbehu, príp. viacčinnom súbehu. Za jeden skutok, jedno konanie sa považujú tie prejavy vôle páchatel'a navonok, ktoré sú príčinou následku významného z hľadiska trestného práva, pokiaľ sú zahrnuté zavinením. Správne riešenie otázky **jednoty skutku** má okrem iného význam z procesného hľadiska aj pre otázku, či právoplatné súdne rozhodnutie vytvára prekážku veci už rozsúdenej ako aj zásady ne bis in idem (nie dvakrát v tej istej veci).

Uvedenú skutočnosť, a to že ide o jeden skutok, ktorý nie je možné takýmto spôsobom rozdeliť do dvoch bodov s tým, že v bode č. 2/ je rovnaký skutok len podrobnejšie popísaný, opomenuli súdy oboch stupňov, pričom takýmto postupom bola porušená zásada ne bis in idem. Rovnako to, že súd hodnotil trestné činy ako reálny súbeh možno usudzovať len z použitia § 35 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní trestu.

Prvostupňový súd pochybil aj pri ukladaní trestu straty „inej hodnoti“ Bc. P. CH. podľa § 47 ods. 1 Tr. zák., v zmysle ktorého bolo nevyhnutné konkretizovať o akú konkrétnu stratu inej hodnoti malo v danom prípade ísť (dôstojnícka hodnosť - § 20 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe).

Rovnako nesprávnym je označenie trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. ako obzvlášť závažného trestného činu vo výroku prvostupňového rozsudku. Delenie trestných činov na prečiny a zločiny tzv. bipartícia, je súčasťou nášho Trestného zákona až od 1. januára 2006. Trestný zákon účinný do 30. júna 2002, ktorý bol v danom prípade aplikovaný, tieto druhy trestných činov nerozdeľoval. Pojem **obzvlášť závažné trestné činy** je vymedzený v ustanovení § 41 ods. 2 Tr. zák., v zmysle ktorého takýmito trestnými činmi sú trestné činy taxatívne uvedené v § 62 Tr. zák. (patrí sem aj trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák.) a tie úmyselné trestné činy, na ktoré trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov. Takto vymedzený pojem slúži len na účel hodnotenia špeciálnej recidívy, resp. definuje okruh obzvlášť závažných úmyselných trestných činov, ktorých spáchanie je nevyhnutnou podmienkou na postup podľa § 41 ods. 1 a § 42 Tr. zák.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň upozorňuje aj na nepresné pomenovanie trestného činu uvedeného pod bodom č. 1/ prvostupňového rozsudku. Vzhľadom k tomu, že na posudzovanie trestnosti činov obvineného Bc. P. CH. prvostupňový súd aplikoval Trestný zákon účinný do 30. júna 2002, je potrebné použiť pomenovanie trestného činu podľa vtedy platného a účinného Trestného zákona, a to založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny (vo výroku je nesprávne uvedené „a teroristickej skupiny“).

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, na základe § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvineného Bc. P. CH. V dôsledku toho podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. februára 2011, sp. zn. 1 To 23/2010, a konanie, ktoré mu predchádzalo, v časti týkajúcej sa obvineného Bc. P. CH. v bode II. rozsudku, ako aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2010, sp. zn. PK 2 T 16/2008, v tejto časti v celom rozsahu. Súčasne zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej

došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, prikázal, aby vec obvineného Bc. P. CH. v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Mohol tak urobiť, lebo rozhodoval o dovolaní v jeho prospech, ktoré bolo podané v lehote uvedenej v § 370 ods. 2 Tr. por.

Úlohou Špecializovaného trestného súdu v Pezinku bude znovu prerokovať predmetnú vec a zaoberať sa obhajobou obvineného v kontexte s právnym názorom vysloveným dovolacím súdom.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil. Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutia boli zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech (§ 391 ods. 1. ods. 2 Tr. por.).

K uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a h) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v posudzovanej veci tieto dovolacie dôvody nezistil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 25. apríla 2013

JUDr. Harald S t i f f e l , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíhová